

OPEC obara rezervne proizvodne kapacitete na istorijski minimum?

Irak poziva OPEC da se suprostavi povećanju proizvodnje

Opet fenomen uskladištene nafte u tankerima

Rekordne dividende za akcionare Gasprom njefta

Investicioni kolos povlači podršku Rosnjeftu zbog klimatske politike

Veliki gasovodi za male potrošačegasa na jugu Evrope

Gasovodi za jug Evrope

Pušten u rad gasovod TANAP

Rumunija počela gradnju gasovoda BRUA

Kreće i druga cev Turskog toka

Gasprom: Projekat Posejdon i dalje opcija za drugu cev Turskog toka

Naredni broj Kvartalnog Biltena NNKS:
**Energetska bezbednost Srbije
i prirodni gas**

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Globalni rezervni proizvodni kapaciteti pred istorijskim minimumom.....[OVDE](#)
- Saudijska Arabija i Rusija već povećavaju proizvodnju .....[OVDE](#)
- Irak poziva OPEC da se suprostavi povećanju proizvodnje .....[OVDE](#)
- Tramp ponavlja: Cene nafte previsoke.....[OVDE](#)
- Opet fenomen uskladištene nafte u tankerima .....[OVDE](#)
- OPEC: Neizvestan rast potražnje nafte u drugoj polovini godine.....[OVDE](#)
- Equinor: Potrošnja nafte u svetu kreće na dole oko 2030.....[OVDE](#)
- Gasprom njeft spreman da podigne proizvodnju.....[OVDE](#)
- Rekordne dividende za akcionare Gasprom njefta .....[OVDE](#)
- Norveški parlament odobrio Equinor-u projekat na Arktiku .....[OVDE](#)
- Papa naftašima: Svet se mora okrenuti čistoj energiji .....[OVDE](#)
- Ulaganja u zelenu energiju dva puta veća od onih u fosilne elektrane i nuklearke.....[OVDE](#)
- Električni automobili ostaviće bez posla 75.000 radnika u Nemačkoj do 2030.....[OVDE](#)
- Farmeri blokirali rafinerije širom Francuske .....[OVDE](#)
- Investicioni kolos povlači podršku Rosnjeftu zbog klimatske politike.....[OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cene sirove nafte BRENT.....[OVDE](#)

GAS:

- Gasprom: Projekat Posejdon i dalje opcija za drugu cev Turskog toka .....[OVDE](#)
- Kreće i druga cev Turskog toka .....[OVDE](#)
- Finska i Estonija grade gasovod koji se ukršta sa Severnim tokom .....[OVDE](#)
- Rumunija počela gradnju gasovoda BRUA.....[OVDE](#)
- Rumunija za 20% smanjila uvoz ruskog gasa .....[OVDE](#)
- Pušten u rad gasovod TANAP.....[OVDE](#)
- Italijanski Snam pomaže gradnju albanskog gasovodnog sistema.....[OVDE](#)

REGION:

- Vlada Hrvatske: Nema potrebe za smanjenjem akciza .....[OVDE](#)
- Niže cene goriva u Republici Srpskoj i FBiH.....[OVDE](#)
- PPD i Ina ulažu 300 miliona kuna u Petrokemiju .....[OVDE](#)
- MOL-ov Slovnaft proizvodiće tečna poljoprivredna đubriva .....[OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu.....[OVDE](#)

NIS.EU

Opet fenomen uskladištene nafte u tankerima

LONDON – Eksplozivan rast izvoza američke nafte iz škriljaca poništio je efekte OPEC-ovog reza izbacivši stotine miliona barela u evropske vode, gde je sada više nafte uskladištene u tankerima nego bilo kada u poslednjih 18 meseci, piše **Reuters**.

Uz majski prosek od 12,9 miliona barela (mb), ili 26% od ukupno uskladištene nafte na moru, Evropa je nadmašila i azijsko-pacifički region, gde je u plovećim skladištima u maju bilo 9,7 mb.

Konsultant Kpler procenjuje da je nekih 17 mb nafte na brodovima u severozapadnoj Evropi, što nije zabeleženo od početka 2016.

Udvostručen američki izvoz

Američki izvoz iznosi oko 2,5 mb na dan (mb/d), što je više nego duplo u odnosu na januar i to uprkos manjku naftovoda i skladišnih kapaciteta u američkim izvoznim terminalima. Efekat ovog poslednjeg je niska cena američkih vrsta sirove nafte u odnosu na Brent, tačnije 11 dolara manje po barelu ovog meseca, sa oko 5 dolara pre samo mesec dana, zbog prevelike ponude na tržištu SAD (pisali u prethodnom broju NEDELJE), pa su kupci i špekulanti pohrili da kupuju i skladište WTI.

Gomilanje jeftine američke nafte

Trgovci i investitori sve manje veruju u stabilnost balansa između ponude i potražnje nafte na tržištu u narednim mesecima, što obara cene Brenta. Fizičko tržište nafte, gde bareli uistinu menjaju vlasnika, pokazuje da trgovci nisu više voljni da ugovaraju brze isporuke, imajući u vidu količine neprodane nafte, primećuje **Reuters**. Ova struktura, poznata pod imenom *contango*, kada su cene za bliske isporuke niže od onih za dalje termine, podstiče trgovce da skladište barele i prodaju ih kasnije po većim cenama.

„Nedeljne zalihe (SAD, EU, Singapur i na usidrenim tankerima) uvećane su na 25 mb do sada. Cena Brenta za određene datume za jednomesečni ugovor određuje se sa popustom već 24 uzastopna dana, što ilustruje slabost naftnog spot tržišta,“ kaže glavni robni analitičar u SEB-u Bjarne Schieldrop.

OPEC: Neizvestan rast potražnje nafte u drugoj polovini godine

BEČ – OPEC u poslednjem **mesečnom izveštaju** ukazuje na „širok raspon u prognozama“ rasta potražnje nafte zemalja članica ove grupe u drugoj polovini ove godine.

Drugim rečima, OPEC ocenjuje da je veoma neizvestan rast potražnje njene nafte, što ne pomaže pronalaženju odgovora na pitanje kakvu odluku će doneti akteri OPEC+ dogovora na ministarskom sastanku za nešto više od nedelju dana u Beču.

Equinor: Potrošnja nafte u svetu kreće na dole oko 2030.

OSLO – Norveški Equinor (bivši Statoil), saopštio je da oko 2030. vidi vrh (peak) globalne potrošnje nafte od oko 111 miliona barela na dan, posle čega će potražnja u svetu za obnovnom energetskom sirovinom krenuti na dole.

Gasprom njeft spreman da podigne proizvodnju

ST.PETERBURG – Gasprom njeft, najbrže rastuća ruska naftna kompanija kada je reč o proizvodnji, spremna je da uveća output sirove nafte ako popusti režim sadašnjeg globalnog OPEC+ sporatuma, rekao je u subotu novinarima čelnik kompanije, Aleksander Djukov, piše *Reuters*.

OPEC i ne-OPEC ministri se sastaju 22-23. juna u Beču radi dogovora o budućnosti sporazuma o ograničenju proizvodnje, koji ističe sa oom godinom. Vodeće zemlje dva partnera u sporazumu, Saudijska Arabija i Rusija naovestili su mogućnost postepenog povećanja proizvodnje kako bi se sprečile nestašice, izazvane u prvom redu padom proizvodnje Venecuele i verovatnim padom izvoza Irana, kada u avgustu SAD obnove sankcije Teheranu.

„Očigledno je da (proizvodnje) kvote treba revidirati, da ih treba povećati, u korist kako proizvođača, tako i potrošača,“ rekao je Djukov posle sastanka generalne skupštine akcionara u centrali kompanije u Sankt Peterburgu. On je dodao da će kompanija biti sporobna da poveća proizvodnju za 5.000 tona na dan (36.650 barela na dan), ako se restrikcije ublaže.

On je takođe rekao da će proizvodnja Gasprom njefta ove godine biti stabilna na 62,3 miliona tona (1,25 miliona bd), ako dogovor bude nastavljen.

Reuters citira analitičare koji navode da će ruski najveći proizvođač nafte, Rosnjeft, moći da poveća proizvodnju za 70.000 bd za samo dva dana, ako dođe do popuštanja režima OPEC+ dogovora.

Rekordne dividende za akcionare Gasprom njefta

MOSKVA – Odbor direktora Gasprom njefta odobrio je isplatu iznosa od 1,15 milijardi dolara na ime dividendi za rekordnu zaradu koju je treći najveći proizvođač nafte u Rusiji ostvario u 2017. godini. Dovidenda od 0,24\$ po akciji je čak 40% veća nego prošle godine. Gasprom njeft je u 2017. ostvario neto profit od četiri milijarde dolara.

„Došlo je vreme da se akcionari nagrade,“ istakao je u saopštenju objavljenom prošlog vikenda prvi čovek kompanije Aleksandar Djukov.

U prva tri meseca ove godine Gasprom njeftova neto proizvodnja, uključujući onu iz zajedničkih ulaganja, iznosila je oko 160 miliona barela ekvivalenta nafte, što je za 1,1% više u odnosu na isti period lane, prenosi portal *neftegaz.ru*

Norveški parlament odobrio Equinor-u projekat na Arktiku

OSLO – Norveški parlament odobrio je u ponedeljak gotovo šest milijardi dolara skup projekat kompanije Equinor da razvije ogromno naftno polje Johan Castberg, u arktičkom Barenčovom moru, javlja *Reuters*.

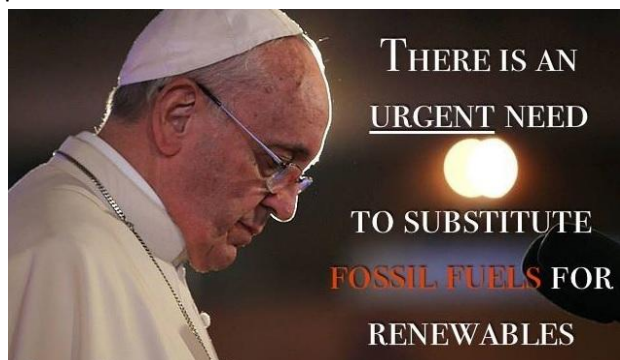
Johan Castberg, koji se očekuje da počne proizvodnju nafte u 2022. godini biće ujedno drugo otvoreno naftno polje u norveškom delu Barenčovog mora, posle Enijevog polja Goliat, otvorenog u 2016. Troškovi razvoja Johan Castberga su više nego prepolovljeni na 47,2 milijarde norveških kruna (NOK) (5,85 mlrd \$) sa 100 milijardi NOK u prvom proračunu 2013, pa bi prema sadašnjem budžetu Equinoru bila dovoljna cena nafte od 31 dolar za barel da ostvaruje zaradu, naspram 80 dolara, koliko je prvobitno izosilaa tzv. granična cena.

Kako je u ponedeljak saopšteno iz kompanije, prodor električnih vozila i efikasnije korišćenje energije će potreti faktore rasta potražnje za naftom, prvenstveno iz petrohemijskog sektora i vazduhoplovstva, prenosi *Seeking Alpha*.

Papa Franjo naftašima: Svet se mora okrenuti čistoj energiji

VATIKAN – „Civilizaciji je potrebna energija, ali ne ona koja će je uništiti,“ poručio je u subotu papa Franjo čelnicima naftnih kompanija. Poglavar katoličke crkve je rekao da klimatske promene rizikuju da unište civilizaciju i stoga svet mora „sistematski“ da smanji korišćenje fosilnih goriva, prenosi **Reuters**.

U govoru na dvodnevnoj konferenciji u Vatikanu, posvećenju klimatskim promenama, Papa Franjo je prisutnim direktorima kompanija, investitorima i ekspertima je rekao da je neophodno omogućiti svima pristup energiji, radi ublažavanja siromaštva i gladi, ali „energija takođe mora da bude čista.“

Ulaganja u zelenu energiju dva puta veća od onih u fosilne elektrane i nuklearke

PARIZ – Ulaganja u svetu u obnovljivu energiju radi proizvodnje električne energije premašuju zajedno investicije u elektrane na sva fosilna goriva u nuklearke. Prema podacima Međunarodne agencije za energiju (IEA), svet je potrošio 297 milijardi dolara na obnovljive izvore energije u 2016. godini (poslednjoj za koju su dostupni podaci). Taj iznos je preko dva puta više od 143 milijarde dolara uloženi ukupno u nuklearke, kao i elektrane na uglj, gas i mazut, objavila je pariska agencija.

Obnovljivi izvori će zahvatiti udeo od 56 odsto u svim novim elektroenergetskim kapacitetima instaliranim od sada do 2025. Troškovi su do te mere smanjeni da su obnovljivi izvori najjeftinija opcija na mnogim mestima, na vodi IEA. **OilPrice.com**

Električni automobili ostaviće bez posla 75.000 radnika u Nemačkoj do 2030.

FRANKFURT – Rastući prodor električnih vozila (EVs) se očekuje da košta ključnu nemačku auto industriju 75.000 radnih mesta do 2030, pokazuje jedna upravo objavljena studija. Pri tom će najteže biti pogođeni proizvođači delova za automobile. Nemačka auto industrija zapošljava oko 840.000 radnika, od kojih 210.000 radi u proizvodnji motora i delova za transmisiju, navodi se u studiji koju je pripremio nemački sindikat IG Metal, zajedno sa kompanijama BMW, Volkswagen, Daimler i jednom grupom snabdevača delovima.

Brojke iz studije zasnovane su na proceni da će 2030. svako četvrto vozilo na nemačkim ulicama biti na električni pogon. Drugih 15 se očekuje da budu hibridni, sa kombinacijom električnog i tradicionalnog motora na unutrašnje sagorevanje, dok će 60 odsto automobila biti na benzin i dizel gorivo, jasno sa efikasnijim motorima od današnjih. **DPA**

Farmeri blokirali rafinerije širom Francuske

PARIZ – Francuska će predložiti progresivno rezanje uvoza palminog ulja na nivou Evrope, sopštio je mlađi ministar za ekologiju vlade u Parizu, reagujući na proteste francuskih farmara koji su u ponedeljak blokirali pristup u 13 rafinerija širom zemlje zbog plana o uvozu te sirovine radi prerade u biogoriva. Oni smatraju da je to nepoštena konkurencija koja ugrožava njihovu zaradu za život.

„Mi ćemo se založiti za određivanje plafona na EU nivou, kako bi se zamrzao na nivou iz 2017. uvoz palminog ulja, a potom postepeno smanjivao u narednim godinama,“ rekao je za radio Europe 1 ministar Sebastien Lecornu.

Francuski naftni gigant Total, ujedno najveći prerađivač nafte u Evropi, revidirao je plan da godišnje uvozi 300.000 tona palminog ulja. Francuski uzgajivači suncokreta smatraju da će zbog toga biti na gubitku, preneo je **AFP**.

Farmeri su u sredu počeli sa podizanjem blokada ispred kapija rafinerija, javlja **Reuters**.

VAŽNO JE ŠTA NAS POKREĆE

UVEK U POKRETU

Investioni kolos povlači podršku Rosnjeftu zbog klimatske politike

LONDON - Legal & General Group (L&G), britanski institucionalni investitor, koji rukovodi kapitalom od 983 milijarde funti (1,3 biliona dolara), imenovao je osam kompanija iz kojih će, ili je već povukao svoja sredstva, zbog ocene da ne poštuju mere zaštite čovekove okoline.

L&G je saopštio da njegova tri Fonda Svetske budućnosti više nemaju uloge u energetskim kompanijama – ruskom Rosnjeftu i američkim Occidental Petroleumu i Dominion Energy, kso i u još pet kompanija iz drugih sektora.

Bloomberg navodi da se radi o jednom od najupadljivijih primera trenda u kome veliki investitori svoje odluke podređuju pravilima klimatske politike. Agencija podseća da su neki od najvećih kapitalnih pulova u svetu, poput Norveškog nacionalnog fonda i francuskih osiguravajućih društava saopštili da više neće investirati u sektore nafte, gasa i uglja.

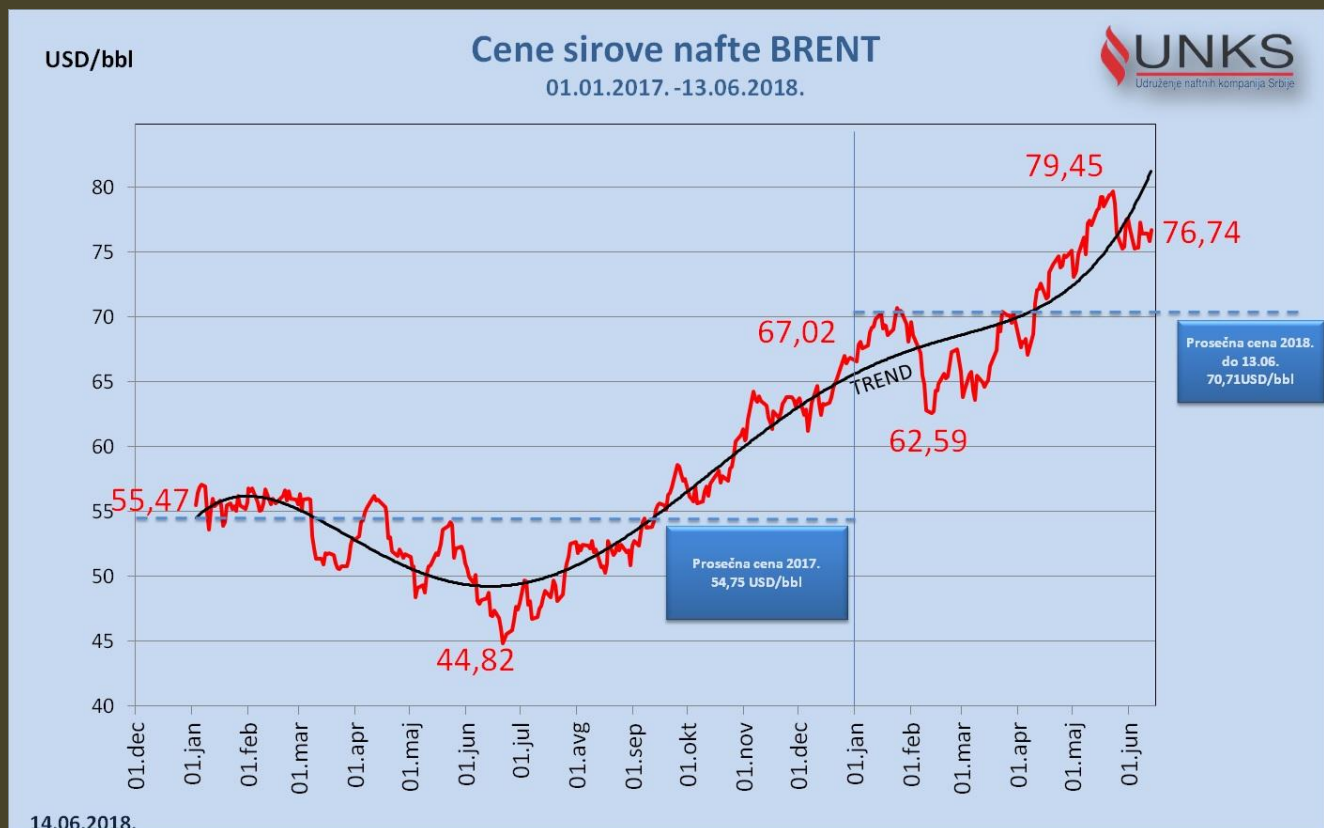
Investitori koji rukovode fondovima ukupne vrednosti 68,4 biliona dolara potpisali su Principe odgovornog investiranja, piše **Bloomberg**.

iz Pariskog sporazuma o klimi, gde su i energetske kompanije, francuski Total i španska Iberdola.

L&G je u isto vreme objavio listu kompanija koje namerava da podrži zbog njihove privrženosti dogovorima

„Ruski Rosnjeft je objavio izveštaj o održivosti u kome ni na jednom mestu na 144 stranice ne pominje klimatske promene. Za investitore, to nije znak da kompanija svoje planove usklađuje sa vizijom sveta u kome treba da se koristi manje njegovog osnovnog proizvoda,“ navodi L&G.

Gasprom: Projekat Posejdon i dalje opcija za drugu cev Turskog toka

ST. PETERSBURG – Projekat Posejdon ostaje i dalje jedna od opcija za produženje gasovoda Turski tok, kazala je prošle nedelje čelnica Gasprom exporta Elena Burmistrova, prenosi **TASS**.

„Posejdon se i dalje smatra jednom od opcija za nastavak Turskog toka. Mi uzimamo u obzir sve opcije,“ kazala je ona odgovarajući na pitanje novinara.

Gasprom je u februaru 2016. ušao u jedan dogovor (Memorandum o razumevanju) sa italijanskim Edisonom i grčkom kompanijom DEPA o ispitivanju isplativosti projekta Posejdon, kao mogućem putu za drugu cev gasovoda Turski tok, koja bi išla ispod Crnog mora do Grčke, pa preko te zemlje ispod Jonskog mora do Italije.

Projektom „Posejdon“, koji su svojevremeno razradili Grci, Italijani i Francuzi, bilo je predviđeno da se 12 milijardi kubnih metara azerbejdžanskog gasa iz Grčke dnom Jonskog mora prenosi na jug Italije. Projekat je, međutim, nedavno podigao kapacitet na 20 mlrd m³, „kako bi omogućio transport dodatnih količina gasa sa tursko-grčke granice i iz istočnog Mediterana.“

Gasprom je u međuvremenu ove godine razmotrio da drugi krak Turskog toka ide preko Bugarske i Srbije do Mađarske. Ruska strana u svakom slučaju ne namerava da ulazi u bilo koju od ovih opcija dok ne dobije garancije od EU da je projekat u skladu sa tzv. Trećim energetskeim paketom EU.

Kreće i druga cev Turskog toka

ROTTERDAM - Specijalizirani brod za podmorsko polaganje gasovoda Pioneering Spirit (na slici dole) isplovio je iz Roterdama i na putu je prema Crnom moru kako bi počeo polaganje i druge cevi gasovoda Turski tok, na dnu turkog dela tog mora.

Inače, 30. aprila ove godine dovršeni su radovi na polaganju kopnenih deonica prve cevi, kao i podmorsko polaganje druge cevi u dužini 224 km, do granice turskog i ruskog ekonomskog pojasa u Crnom moru.

Sada će ti radovi biti nastavljeni i – kako prenosi TASS - druga cev će takođe na kopno doći kod mesta Kijikoja, severozapadno od Istanbula. Prva cev biće isključivo namenjena za potrebe turskog tržišta, dok će druga služiti za isporuku gasa u zemlje Južne i Jugoistočne Evrope, piše ruska agencija

Kapaciteti pojedine cevi iznosiće 15,75 mlrd. m³ godišnje, a prve isporuke gasa očekuju se krajem 2019. godine.

Rumunski Transgaz počeo gradnju gasovoda BRUA

BUKUREŠT – Rumunska gasna transportna kompanija Transgaz počela je izgradnju gasovoda koji bi trebalo da poveže gasovodne sisteme Bugarske, Rumunije, Mađarske i Austrije (BRUA).

Prva faza gasovoda BRUA predviđa gradnju deonice dužine 479 kilometara, po ceni od 478 miliona evra, saopšteno je iz resornog ministarstva u Bukureštu.

BRUA spada u jedan od ključnih projekata kojim Evropska unija nastoji da izgradi infrastrukturu za snabdevanje Evrope gasom iz ne-ruskih izvora, prenosi portal **SEEBiz**.

Finska i Estonija grade gasovod koji se ukršta sa Severnim tokom

HELSINKI – Finska i Estonija počele su gradnju 153 kilometara dugog gasovoda koji će po dnu Baltičkog mora povezati gasovodne sisteme dveju zemalja. Gasovod je prvenstveno oslonjen na finansijska sredstva Evropske unije, bez kojih on ne bi bio izvodljiv, rekao je direktor projekta Tom Främling.

EU, naime, sa 190 miliona evra učestvuje u finansiranju projekta procenjenog na oko 250 miliona evra.

Karakteristično je da će se Balticonnector na jednom mestu ukrstiti sa rusko-neemačkim podbaltičkim gasovodom Severni tok. Främling je međutim rekao da je njegova kompanija u stalnom kontaktu sa kompanijom Nord Stream AG koja gradi drugu fazu gasovoda Severni tok, kako bi uskladili radove na mestu gde će se cevi ukrstiti, na dnu Finskog zaliva.

„Koja god kompanija stigne druga do mesta presecanja jednostavno će postaviti svoju cev iznad drugog gasovoda. Sa kamenom ugradnjom i betonskom izolacijom, očekujemo da će razmak od pola metra biti dovoljan da osigura da cevi ne nanesu štetu jedna drugoj,“ rekao je Främling.

Rumunija za 20% smanjila uvoz ruskog gasa

BUKUREŠT – Rumunija nastavlja sa smanjenjem uvoza ruskog gasa i prema podacima Gazprom Exporta ta zemlja je prošle godine za čak 20 odsto uvezla od Gasproma manje gasa nego u 2016. Rumunski uvoz je prošle godine iznosio 1,19 milijardi kubnih metara gasa, prema 1,48 mlrd m³ u 2016, prenosi u utorak bukureštanski portal business review.

Prema podacima Gaspromove izvozne kompanije, u 2017. godinu Gasprom Grupa je ukupno izvezla u Evropu 192,2 mlrd m³ gasa, od čega 81% u zapadnu Evropu. Rumunija, zbog veće domaće proizvodnje, spada u manje klijente Gasproma među državama istočne i centralne Evrope, uključujući zapadni Balkan. Gazprom Export-ova tabela (ispod) pokazuje da je u tom regionu poljska najveći uvoznik ruskog gasa sa nešto manje od 10,5 mlrd m³ u 2017, dok je na dnu liste Makedonija, sa uvozom od nekih 60.000 kubika.

Pušten u rad gasovod TANAP

ESKIŠEHİR - U turskom gradu Eskişehiru u utorak je svečano pušten u rad Transanadolijski gasovod (TANAP), koji je druga i najduža karika u lancu tri gasovoda tzv. Južnog gasovodnog koridora i transportovaće prirodni gas (za sada samo)iz Azerbejdžana preko Gruzije i Turske do Evrope.

Gasovod su otvorili predsednici Turske i Azerbejdžana, Recep Tayyip Erdogan i Ilham Alijev, a na ceremoniji su govorili i predsednik Srbije Aleksandar Vučić i ukrajinski predsednik Petro Porošenko.

Erdogan je naveo da ovaj projekat predstavlja veliki doprinos miru i stabilnosti u regiji, i zahvalio se SAD i EU zbog njihove podrške projektu. "Sada smo korak bliže tome da postanemo energetska čvorište", poručio je.

U ovom projektu, azerbejdžanska kompanija SOCAR ima udeo od 51 odsto, turski BOTAS ima 30 odsto, kompanija BP 12 odsto, a SOCAR Turska ima 7 odsto udela.

Gasovod TANAP, vredan 10 milijardi dolara i dužine 1.850 kilometara. Izgradnja tog projekta počela je u martu 2015. godine, a prve isporuke gasa preko TANAP-a za tržište Turske planirane su za ovu godinu.

Ukupan kapacitet gasovoda je 16 milijardi kubika godišnje, od čega je šest milijardi za potrebe Turske. Kada se na TANAP do 2020. godine nadoveže Transjadranski gasovod (TAP), prvih 10 milijardi kubnih metara gasa iz azerbejdžanskog polja Šah Deniz 2 stići će direktno do tržišta EZ, tačnije do Italije.

Do 2023. godine, kapacitet TANAP-a će, kako se planira, porasti na 23 milijarde kubnih metara godišnje, a do 2026. godine na 31 milijardu kubnih metara.

Снага
природе

Партнерство са природом
трајна је **ИНВЕСТИЦИЈА**

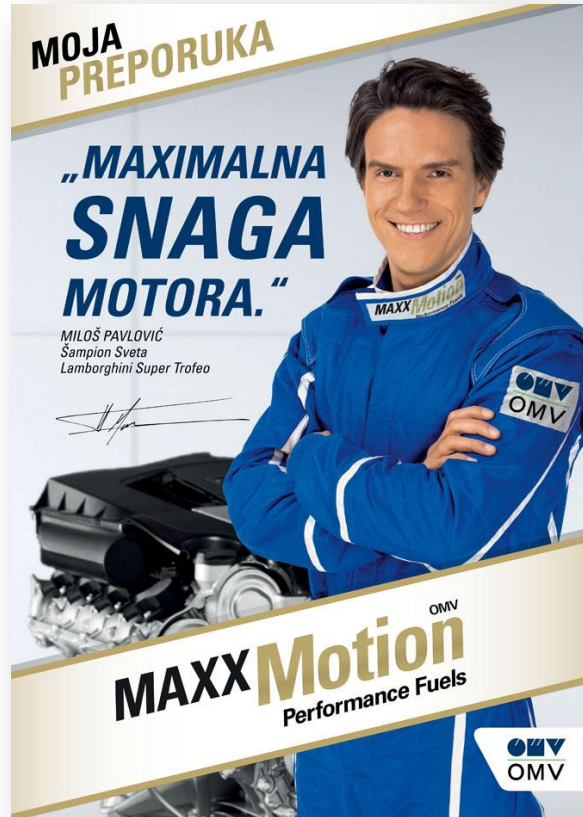

Italijanski Snam pomaže gradnju albanskog gasovodnog sistema

MILANO – Italijanski gasovodni operator Snam potpisao je ugovor o formiranju zajedničkog ulaganja (JV) sa albanskom gasnom kompanijom Albgaz, kako bi pomogao preko-jadranskom susedu da razvije tržište prirongo gasa, prenosi u utorak Platts. Snam je saopštio da bi preko JV-a „pružio potrebne usluge za rad i održavanje gasovoda u Albaniji.“

Albgaz, osnovan prošle godine sa misijom razvoja gasne infrastrukture u Albaniji, će imati udeo od 75% u JV-u, a ostatak Snam.

Potrošnja gasa u Albaniji mogla bi dostići 1,2 milijarde kubnih metara godišnje do 2020 i 2,2 mlrd m3 do 2040, ako zemlja realizuje planove gradnje termoelektrana na prirodni gas. Albanija je takođe deo evropskog Južnog gasnog koridora, kao učesnik poslednje njegove deonice, Transjadranskog gasovoda kojim će se azerbejdžanski gas transportovati (od 2020.) do krajnjeg odredišta u EU – Italije.

REGION

Vlada Hrvatske: Nema potrebe za smanjenjem akciza

SPLIT - Ministar finansija Hrvatske Zdravko Marić poručio je u prošli petak da je obračun trošarina u cenama goriva u potpunosti usklađen s direktivama EU, pa se primenjuje na isti način kao i u ostalim zemljama članicama.

Odgovarajući na pitanja novinara na marginama jednog skupa u Splitu, Marić je rekao da su aktuelne cene nafte u skladu sa vladinim budžetskim projekcijama za ovu godinu i da u ovom trenutku nema potrebe za smanjenjem akciza, iako se Hrvatska nalazi pred početkom nove turističke sezone.

Inače, i u Hrvatskoj, kao u većini zemalja regiona, organizovana je inicijativa "Stop rastu cena goriva" pa je za ovaj petak, 14. juna najavljeno desetominutno zaustavljanje saobraćaja u zemlji.

Niže cene goriva u Republici Srpskoj

BANJA LUKA - Cene naftnih derivata na pumpama u Republici Srpskoj od četvrtka su snižene, a pojedini distributeri su već u sredu snizili cene za 0,05 KM po litri goriva, saopšteno je iz Ministarstva trgovine i turizma.

Iz Ministarstva ističu da je, ukoliko se pravi poređenje sa cenama naftnih derivata u zemljama okruženja, vidljivo da su cene u Republici Srpskoj niže.

"Prosečna cena evrodizela pet u Republici Srpskoj u maju je iznosila 2,24 KM, BMB 98 - 2,37 KM, dok je BMB 95 bio 2,25 KM", navodi se u saopštenju.

... I u Federaciji BiH

SARAJEVO - Gorivo na pumpama u Federaciji BiH bit će jeftinije od petka, potvrđeno je za N1 u Ministarstvu trgovine FBiH.

Zavisno o benzinske pumpe, kako je rečeno portalu **capital.ba** u resornom ministarstvu, gorivo će pojeftiniti od pet do 10 feninga.

SAMO NA EKO PUMPAMA

do 4% UŠTEDE
na ukupnu količinu sipanog goriva

VIŠE KILOMETARA, MANJE GORIVA!

U skladu sa potrebama vozača u Srbiji, EKONOMY goriva su kreirana da omogućie prelazak više kilometara, uz manju potrošnju goriva. Samo na EKO pumpama, uz EKONOMY goriva, možete uštedeti i do 4% prilikom svakog sipanja, što predstavlja uštedu do 2 litra goriva pri svakom punjenju rezervoara*

I ne zaboravite da uz Smile karticu za svaki litar kupljenog EKONOMY goriva dobijate 2 poena.

*Kalkulacija je bazirana na primenu sipanja u iznosu od minimum 50 litara. Porede se učinak običnog goriva i učinak litog tog goriva obogaćenog specijalnim aditivima koji se nalaze u SIGEKONOMY bazenskomer bazenu i EKONOMY euro stisku. Tačna ušteda može varirati u zavisnosti od vrste vozila, stanje na putu i stila vožnje. Ušteda goriva od 4% je utvrđena laboratorijskim testiranjem koje je izvršila kompanija TOTAL ACS France.

PPD i Ina ulažu 300 miliona kuna u Petrokemiju

ZAGREB – Hrvatske kompanije Prvo plinarsko društvo (PPD) i Ina u skoroj budućnosti planiraju osnivanje zajedničke firme kroz koju bi, kao ravnopravni suvlasnici, sa po 150 miliona kuna (ukuno 40,6 miliona evra) dokapitalizovali Petrokemiju Kutina.

Kada se dovrši proces sanacije dugovanja firme koji je na sebe preuzela vlada u Zagrebu i plan dokapitalizacije, PPD i Ina će kontrolisati najmanje 55 posto udela u upravljačkoj strukturi kutinske fabrike veštačkih gnojiva. Ovu su strategiju dogovorili Pavao Vujnovac iz PPD i šef MOL-a Zsolt Hernádi na „tajnom sastanku“ u Budimpešti, piše **Nacional**.

Deoničari Petrokemije trebalo bi na glavnoj skupštini zakazanoj za 9. juli da odobre ove dogovore.

MOL-ov Slovnaft proizvođače tečna poljoprivredna đubriva

BUDIMPEŠTA – Mađarski MOL je u saradnji sa kompanijom Stercorat izgradio novi proizvodni pogon u rafineriji u Bratislavi za proizvodnju tečnih poljoprivrednih đubriva, a njihovo zajedničko ulaganje iznosilo je 18 miliona evra. Proizvodnja đubriva počće u junu 2018., a predviđeni godišnji kapacitet proizvodnje je 50.000 tona.

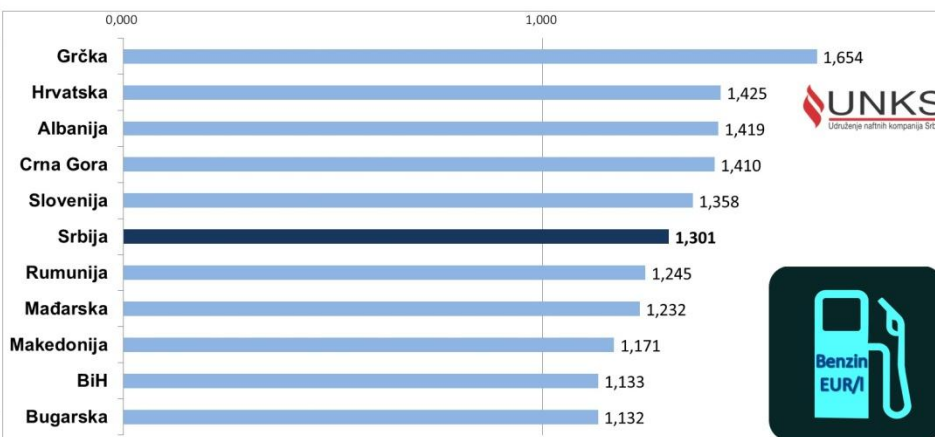
"Proširenje proizvodnog portfelja rafinerije u Bratislavi u skladu je s našom strategijom 2030. za povećanje proizvodnje proizvoda koji nisu goriva.", izjavio je Gabriel Szabó, glavni izvršni direktor Molove firme Slovnaft. MOL, prema toj stratgiji, planira ulaganja od oko 4,5 milijardi dolara do kraja sledećg dekade u petrohemijske i hemijske razvojne projekte.

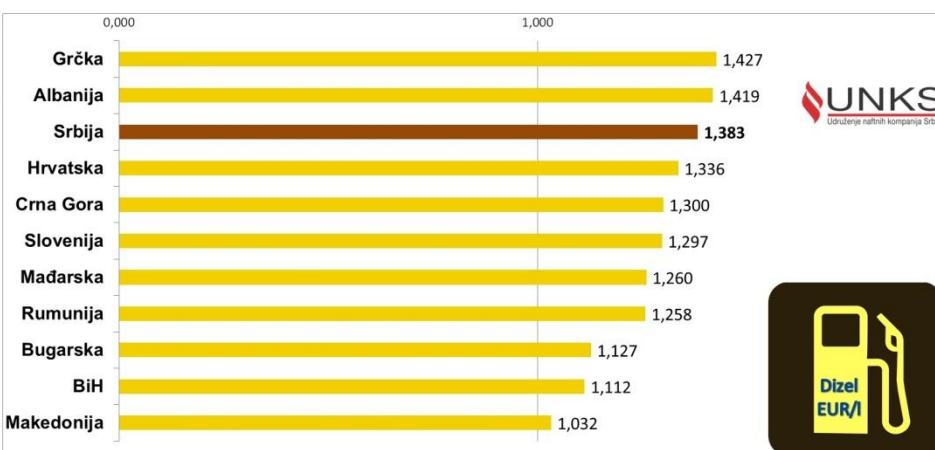

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona .11.2018. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

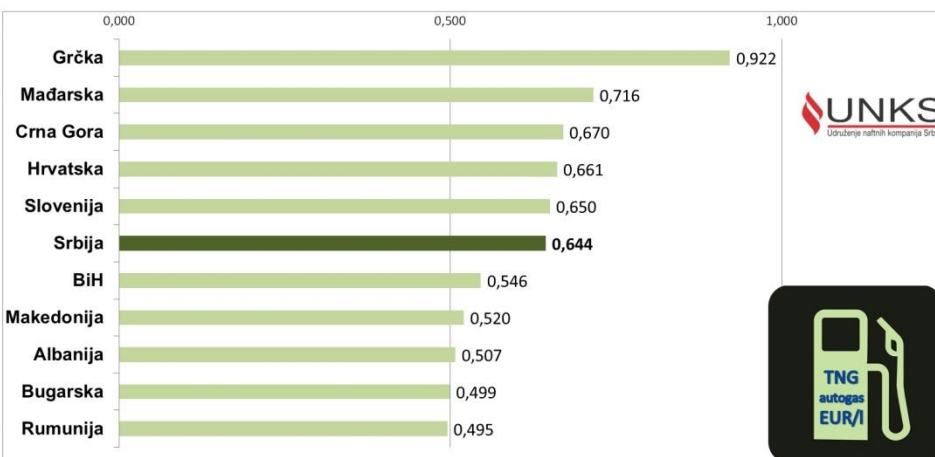
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije		
Grčka	1,654	25,66%
Hrvatska	1,425	8,25%
Albanija	1,419	7,83%
Crna Gora	1,410	7,12%
Slovenija	1,358	3,17%
Srbija	1,301	-1,17%
Rumunija	1,245	-5,41%
Mađarska	1,232	-6,42%
Makedonija	1,171	-11,07%
BiH	1,133	-13,95%
Bugarska	1,132	-14,00%
Prosečna cena u regionu	1,316	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije		
Grčka	1,427	12,51%
Albanija	1,419	11,91%
Srbija	1,383	9,02%
Hrvatska	1,336	5,34%
Crna Gora	1,300	2,50%
Slovenija	1,297	2,26%
Mađarska	1,260	-0,69%
Rumunija	1,258	-0,85%
Bugarska	1,127	-11,11%
BiH	1,112	-12,30%
Makedonija	1,032	-18,60%
Prosečna cena u regionu	1,268	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije		
Grčka	0,922	48,50%
Mađarska	0,716	15,26%
Crna Gora	0,670	7,91%
Hrvatska	0,661	6,42%
Slovenija	0,650	4,69%
Srbija	0,644	3,65%
BiH	0,546	-12,07%
Makedonija	0,520	-16,21%
Albanija	0,507	-18,26%
Bugarska	0,499	-19,63%
Rumunija	0,495	-20,26%
Prosečna cena u regionu	0,621	

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave